

Pagalba darbuotojams derinantiems darbą bei įsipareigojimą prižiūrėti neįgalius ar vyresnio amžiaus šeimos narius

Šiuo moduliui siekiama:

- Apžvelgti problemas, su kuriomis susiduria slaugytojai, siekdami suderinti įsipareigojimą darbui ir slaugomam šeimos nariui.
- Informuoti besimokančius apie nacionalinę bei Europos politiką bei paramos struktūras, galinčias padėti žmonėms, atsakingiems už neįgaliųjų ar vyresniojo amžiaus asmenų slaugą.
- Paskatinti besimokančius paanalizuoti gerosios praktikos atvejus, kai slaugantiems savo šeimos narius dirbantiesiems darbovietė suteikė pagalbą bei paramą.

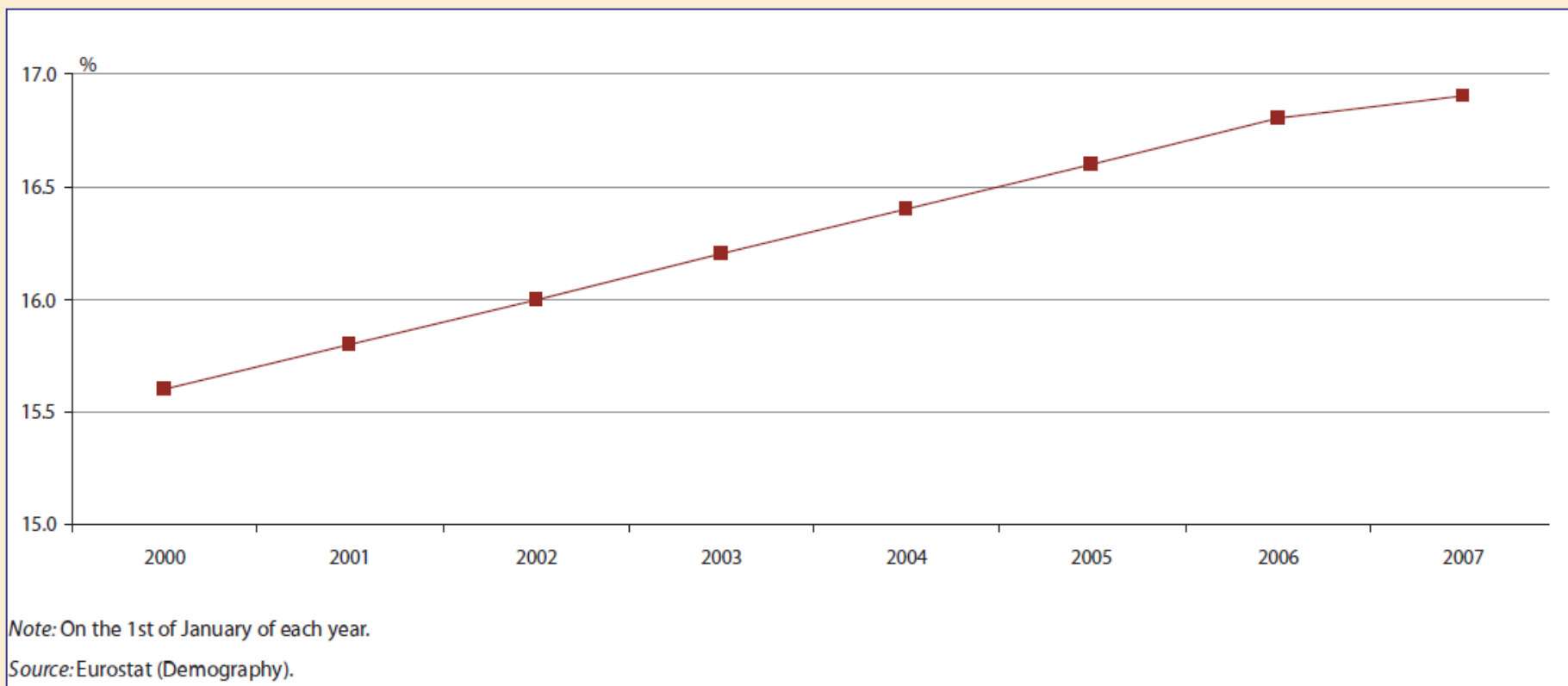

Priežiūros paslaugų neįgaliesiems ar vyresniojo amžiaus žmonėms plėtojimo svarba visose Europos šalyse:

- Europos gyventojai sensta bei gyvena ilgiau.
- Keičiasi pusiausvyra tarp kartų. Vidutiniojo ir vyresniojo amžiaus žmonių skaičius auga lyginant su jaunų žmonių skaičiumi.
- Augantis vyresniojo amžiaus ir neįgaliųjų žmonių skaičius kelia vis didesnę priežiūros paslaugų poreikį.

**65-ųjų metų ir vyresni ES-27 gyventojai 2000-2007 metais
(procentais nuo bendro ES-27 gyventojų skaičiaus)**

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-78-09-908/EN/KS-78-09-908-EN.PDF, page 74

Problemos, išskylančios derinant darbą ir įsipareigojimą slaugyti vyresnį ar neįgalų šeimos narį

- Susidūrus su priežiūros įsipareigojimais slaugytojams dažnai tenka palikti darbo vietas dėl menkos pagalbos iš savo darbdavių pusės. Tai gali sukelti rimtų finansinių problemų, o daugeliu atvejų grįžti į darbo vietą yra neįmanoma.
- Daugeliu atvejų visi šeimos nariai dažniausiai dirba, todėl darbo ir priežiūros suderinimo klausimą būtina skubiai spręsti. Labai svarbu, kad organizacijos galėtų pasiūlyti pagalbą slaugos įsipareigojimų turintiems darbuotojams.

Vyresniojo amžiaus žmonių priežiūra šeimoje

- Iki šiol dar yra atlikta tik keletas tyrimų dėl veiklų ir priemonių, kurių įgyvendinimas galėtų padėti slaugytojams.
- Dauguma atvejų šiais tyrimais buvo siekiama įvertinti situaciją tų asmenų, kurie daugiausiai rūpinosi vyresniojo amžiaus žmonėmis – jų šeimų, ypač sutuoktinių, partnerių ir dukrų.
- Pastaruoju metu daug dėmesio skiriama politikos kūrimui bei įvairioms iniciatyvoms, galinčioms padėti slaugytojams, taip siekiant nustatyti tolimesnius veiksnius, galinčius pagerinti slaugytojų ir jų slaugomų asmenų gyvenimo kokybę.

Darbdavių parama ir pagalba

- Leidžiant skubiais atvejais išvykti iš darbo bei imti trumpalaikes atostogas (nuo kelių dienų iki savaitės) be išankstinio susitarimo.
- Leidžiant globėjams pasiimti ilgalaikių atostogų, su sąlyga, jog bus palaikomas ryšys ir prireikus sugrįžtama į darbą. Taip pat galima finansinė parama tokių atostogų metu, pvz. papildomos išmokos.
- Leidžiant laikinai dirbti nepilną darbo dieną (darbo valandų trumpinimas) su galimybe bet kada vėl pradėti dirbti pilną darbo dieną.
- Leidžiant dirbti pagal lankstų darbo grafiką.
- Sudarant galimybę dirbti namuose (nuotoliniu būdu).

Galima ir kitokia parama:

- Slaugytojų informavimas ir konsultavimas.
- Slaugytojų tinklo kūrimas įmonės intranete.
- Darbuotojų iniciatyva bei finansiškai remiant įmonei įkurta slaugytojų paramos grupė.
- Slaugymo įsipareigojimų turintiems darbuotojams sudaryta galimybė lankyti slaugymo kursus.

Leidiniai anglų kalba – papildoma informacija

- European Association Working for Carers:
<http://www.eurocarers.org/eu-submissions.php>
- Company initiatives for workers with care responsibilities for disabled children or adults
<http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2010/62/en/1/EF1062EN.pdf>
- The 2009 Aging Report
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication13782_en.pdf
- Perceptions of living conditions in an enlarged Europe
<http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2003/113/en/1/ef03113en.pdf>
- Reconciliation between work, private and family life in the European Union
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-78-09-908/EN/KS-78-09-908-EN.PDF
- Eurofamcare - Pan-European Background Report
http://www.uke.de/extern/eurofamcare/documents/nabares/peubare_a5.pdf

Įdomios nuorodos papildomai informacijai

Vokietija

Darbo ir slaugos atsakomybės derinimas

- Vereinbarkeit von Pflege und Beruf:
<http://www.pflegeundberuf.de/>
- Handlungsleitfaden für pflegende Angehörige:
http://www.pflegeundberuf.de/data/broschre_angehrige.pdf

Įstatymai Vokietijoje:

- Pflegezeitgesetz:
<http://bundesrecht.juris.de/pflegezsg/>
- Pflegereform 2008 im Überblick:
<http://www.geborgen-im-alter.de/pflegereform-2008.html>

Įdomios nuorodos papildomai informacijai

Darbo ir slaugos atsakomybės derinimas

Jungtinė Karalystė

- Carers UK the Voice of Carers
<http://www.carersuk.org>
- Adult Center for Enrichment
<http://www.acecare.org/>

Latvija

- Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība
www.palliative.lv

Įvadas: Įstatymai ir konkrečios priemonės jūsų šalyje

Tikslas: padėti besimokantiems geriau susipažinti su įstatymais ir situacija savo šalyje “darbo ir slaugos atsakomybės suderinamumo” tema.

Užduotis: atsakykite į žemiau pateiktus klausimus.

Trukmė: 30 min.

- Kokia yra dabartinė situacija jūsų šalyje atsižvelgiant į galimybes derinti darbą ir atsakomybę už vyresniojo amžiaus ar neįgaliųjų asmenų slaugymą (poreikiai, gerosios praktikos pavyzdžiai)?
- Kokie yra įstatymai bei priemonės jūsų šalyje, padedančios dirbantiems asmenims derinti darbą bei savo, kaip slaugytojo, įsipareigojimus?
- Ar jūsų įmonėje yra įgyvendinamos kokios nors priemonės, galinčios padėti darbuotojams, turintiems slaugymo įsipareigojimų namuose?
- Kaip vertinate valstybinių vyresnio amžiaus ar neįgalių žmonių slaugymo įstaigų teikiamų paslaugų kokybę?

Pateiktų gerųjų praktikų atvejų nagrinėjimas padės geriau įsisavinti įgytas žinias:

- **Organizacijos valdymo filosofija padeda neįgalioms moterims dirbti** (*vaizdo filmas “Organizacijos valdymo filosofija padeda neįgalioms moterims dirbti”*)
- **Teigiamas darbdavio požiūris į neįgalumą** (*gerosios praktikos atvejis Nr. 9*)
- **Lanksčios darbo sąlygos padėjusios prižiūrėti neįgalią dukrą** (*gerosios praktikos atvejis Nr. 24*)
- **Lanksčios darbo sąlygos senyvo amžiaus mamos priežiūrai** (*gerosios praktikos atvejis Nr. 23*)

Šie atvejai parodo, kaip darbdaviai kartu su darbuotojais gali rasti įvairių sprendimų, galinčių padėti darbuotojams, slaugantiems vyresnio amžiaus ar neįgalius asmenis, lengviau derinti darbą bei savo, kaip slaugytojo, įsipareigojimus.

ATMINKITE ...

Nagrinėdami pateiktus atvejus, bandykite savęs paklausti:

Kokia yra darbo ir šeimos suderinamumo situacija Jūsų šeimoje?
Kokia yra darbo ir šeimos suderinamumo situacija Jūsų darbovietėje?
Pagal kokio tipo sutartį Jūs esate įdarbintas?

Atvejis: “Organizacijos valdymo filosofija padeda neįgalioms moterims dirbti”

Tikslas:	informuoti besimokančius apie įmonėse įgyvendinamą politiką, padedančią darbuotojams derinti darbą ir įsipareigojimus slaugyti vyresnio amžiaus ar neįgalų šeimos narį.
Užduotis:	peržiūrėti vaizdo filmą “Organizacijos valdymo filosofija padeda neįgalioms moterims dirbti” ir atsakyti į žemiau pateiktus klausimus.
Trukmė:	30 min.

- Kaip manote, kodėl darbdaviui gali būti naudinga vadovautis šeimai palankios darbovietės valdymo filosofija, o ne vykdyti iš anksčiau įsigalėjusią įprastą įmonės politiką?
- Ar jūsų darbdavys teigiamai vertina šeimai palankių priemonių įgyvendinimą darbo vietoje bei imasi veiksmų bei konsultuojasi dėl šeimai palankios politikos įgyvendinimo darbovietėje?

Atvejis: “Teigiamas darbdavio požiūris į neįgalumą”

Tikslas:	informuoti besimokančius apie įmonėse įgyvendinamą politiką, padedančią darbuotojams derinti darbą ir įsipareigojimus slaugyti vyresnio amžiaus ar neįgalų šeimos narį.
Užduotis:	perskaityti gerosios praktikos atvejį “Teigiamas darbdavio požiūris į neįgalumą” ir atsakyti į žemiau pateiktus klausimus.
Trukmė:	30 min.

- Kokia politika jūsų įmonėje darbuotojų, slaugančių vyresniojo amžiaus ar neįgalius šeimos narius, atžvilgiu?
- Ar įmanoma jūsų darbovietėje taikyti tokias pat darbo ir šeimos suderinamumo priemones, kaip ir jūsų perskaityto gerosios praktikos atvejo aprašyme?
- Kaip jūsų atveju reikėtų organizuoti darbo laiką, kad jūs galėtumėte lengviau derinti darbą su slaugos įsipareigojimais?

Atvejis: Lanksčios darbo sąlygos padėjusios prižiūrėti neįgalią dukrą

Tikslas:	informuoti besimokančius apie įmonėse įgyvendinamą politiką, padedančią darbuotojams derinti darbą ir įsipareigojimus slaugyti vyresnio amžiaus ar neįgalų šeimos narį.
Užduotis:	perskaityti gerosios praktikos atvejį “Lanksčios darbo sąlygos padėjusios prižiūrėti neįgalią dukrą ” ir atsakyti į žemiau pateiktus klausimus.
Trukmė:	20 min.

- Jūsų manymu, kaip lankstus darbo organizavimas padeda darbuotojui daugiau laiko skirti šeimos nario globai?
- Jūsų nuomone, ar jūsų darbovietėje įmanomos tokios darbo sąlygos, kaip pateikta gerosios praktikos atvejo aprašyme?

Atvejis: Lanksčios darbo sąlygos senyvo amžiaus mamos priežiūrai

Tikslas:	informuoti besimokančius apie įmonėse įgyvendinamą politiką, padedančią darbuotojams derinti darbą ir įsipareigojimus slaugyti vyresnio amžiaus ar neįgalų šeimos narį.
Užduotis:	perskaityti gerosios praktikos atvejį “Lanksčios darbo sąlygos senyvo amžiaus mamos priežiūrai ” ir atsakyti į žemiau pateiktus klausimus.
Trukmė:	20 min.

- Ar jūsų įmonėje darbuotojams sudaroma galimybė dirbti namuose?
- Kaip jums atrodo, ką galėtum pasiūlyti jūsų darbdavys tuo atveju, jei kuriam nors iš jo darbuotojų tektų rūpintis vyresniojo amžiaus ar neįgaliu artimuoju?

Klausimai tolimesniam mokymuisi

Tikslas: informuoti besimokančius apie įmonėse įgyvendinamą politiką, padedančią darbuotojams derinti darbą ir įsipareigojimus slaugyti vyresnio amžiaus ar neįgalų šeimos narį.

Užduotis: atsakyti į žemiau pateiktus klausimus.

Trukmė: 20 min.

- Kas jums galėtų padėti išspręsti keblumus tariantis dėl šeimai palankių priemonių įgyvendinimo jūsų įmonėje, galinčių jums padėti derinti darbą ir įsipareigojimus slaugomam žmogui?
- Kokios kliūtys gali kilti derantis su darbdaviu dėl šeimai palankių priemonių įgyvendinimo?
- Kokiais argumentais pagrįstumėte lankstaus darbo grafiko privalumus sau bei darbdaviui?

Jūs ką tik perskaitėte ketvirtąjį modulį...

SVEIKINAME!

Ir ką planuojate daryti toliau?

Kokių veiksmų imsitės?

Mes jums duosime keletą patarimų,

*ką galėtumėte daryti **TOLIAU...***

undergroundteacher.blogspot.com

PAGALVOKITE, KOKIE GALĖTŲ BŪTI JŪSŲ SEKANTYS VEIKSMAI:

- Parenkite asmeninį veiksmų planą, nustatykite asmeninius tikslus.
- Pasitarkite su savo šeimos nariais, kaip Jūs galėtumėte geriau derinti darbą ir įsipareigojimus šeimai.
- Surenkite diskusiją savo darbovietėje apie darbo ir šeimos derinimo problemas. *(galite pasinaudoti projekto metu parengta medžiaga, patalpinta svetainėje www.family-learning.eu).*
- Pagalvokite, kaip galėtumėte informuoti bendradarbius ir vadovus apie šeimai palankias priemones taikytinas darbo vietoje.
- Apsvarstykite galimybę pasikalbėti su savo darbdaviu apie Jus slegiančias darbo ir šeimos derinimo problemas.
- Pamažtykite apie galimybę parodyti savo darbdaviui arba profesinės sąjungos atstovui kai kuriuos šiame modulyje pateiktus gerųjų praktikų atvejus kaip šeimai palankių priemonių darbo vietoje pavyzdžius.
- Pagalvokite, kas galėtų Jus paremti kalbant su darbdaviu apie Jūsų patiriamas darbo ir įsipareigojimų šeimai derinimo problemas (profesinės sąjungos atstovas, personalo vadovas, nevyriausybinės organizacijos, dirbančios šioje srityje, atstovas ir t.t.).